



Brüssel, 16. juuni 2025
(OR. en)

10134/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0463(COD)

AG 83
JAI 799
FREMP 159
DISINFO 54
HYBRID 69
MI 381
DATAPROTECT 111
AUDIO 48
CONSOM 107
TELECOM 189
CODEC 787

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	16646/24
Teema:	Ettepanek: direktiiv kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamise läbipaistvuse kohta – Eduaruanne

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon võttis 12. detsembril 2023 vastu demokraatia kaitse paketi. See koosneb järgmistest dokumentidest:
 - i. Komisjoni teatis demokraatia kaitse kohta¹.
 - ii. Uue direktiivi ettepanek kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamise läbipaistvuse kohta² (edaspidi „kavandatav direktiiv“).
 - iii. Kavandatavale direktiivile lisatud määruse ettepanek, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1024/2012 ja (EL) 2018/1724³.
 - iv. Mõlemale punktides ii ja iii esitatud seadusandlikule ettepanekule lisatud mõjuhindang⁴.
 - v. Komisjoni soovitus kaasavate ja probleemikindlate valimisprotsesside kohta liidus ning Euroopa Parlamendi valimiste Euroopa mõõtme ja tõhusa läbiviimise kohta⁵.
 - vi. Komisjoni soovitus avaliku poliitika kujundamisse kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamise ja nende sisulise osalemise edendamise kohta⁶.
2. Euroopa Parlamendis on juhtiv komisjon siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon (IMCO). Raportööriks on määratud Adina VALEAN (PPE, Rumeenia). Komisjoni ettepaneku läbivaatamine on Euroopa Parlamendis veel pooleli. Praeguses etapis peaks siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon hääletama raporti projekti üle juulis ja lõpphääletus toimuma septembris toimuval täiskogu istungil.

¹ Dok 16935/23 + ADD 1.

² Dok 16889/23 + ADD 1 + ADD 2.

³ Dok 17076/23.

⁴ Dok 16889/23 + ADD 3 + ADD 4; 17076/23 ADD 1 + ADD 2.

⁵ Dok 7434/24.

⁶ Dok 7433/24.

3. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse⁷ vastu 24. aprillil 2024.
4. Alaliste esindajate komitee (COREPER) leppis 8. veebruaril 2024 kokku vabatahtlikus konsulteerimises⁸ Regioonide Komiteega. Regioonide Komitee võttis oma arvamuse⁹ vastu 17. aprillil 2024.

II. TÖÖ NÕUKOGUS

5. Komisjon esitles paketi põhielemente, sealhulgas kavandatavat direktiivi ja sellele lisatud mõjuhindangut, üldasjade töörühma 2024. aasta 9. jaanuari koosolekul ning kahte komisjoni soovitud üldasjade töörühma 11. jaanuari koosolekul.
6. Ministrid pidasid 29. jaanuaril 2024 toimunud üldasjade nõukogu istungil eesistujariigi mitteametliku dokumendi alusel demokraatia kaitse paketi, sealhulgas kavandatava direktiivi üle poliitilise mõttevahetuse¹⁰.
7. Selle põhjal viis üldasjade töörühm Belgia eesistumise ajal lõpule kavandatava direktiivi esimese läbivaatamise, sealhulgas vahetati mõtteid kavandatava direktiivi praktiliste aspektide ja ELi läbipaistvusregistri üle. Mõned delegatsioonid jagasid ka teavet nii olemasolevate kui ka kavandatud riiklike registrite / õigusaktide kohta.
8. Nõukogu õigustalitus esitas 25. aprillil 2024 kirjaliku arvamuse¹¹ ettepaneku õigusliku aluse kohta.

⁷ Dok 9738/24.
⁸ Dok 6003/24.
⁹ Dok 10327/24.
¹⁰ Dok 5428/24.
¹¹ Dok 9328/24.

9. COREPER arutas oma 29. mai 2024. aasta koosolekul üldasjade tööühma tasandil peetud arutelude käigus kindlaks tehtud peamisi poliitilisi küsimusi, tuginedes märkusele,¹² milles määratakse kindlaks peamised valdkonnad, mis vajavad suuniseid edasiseks tööks. Eesistujariik tegi sellel kohtumisel mitu operatiivset järeldust¹³.
10. Nõukogu (üldasjad) pidas oma 25. juuni 2024. aasta istungil poliitilise mõttevahetuse märkuse¹³ alusel, mis sisaldas küsimusi mõttevahetuse suunamiseks. Mõttevahetus hõlmas mitmeid põhiküsimusi, sealhulgas õiguslikku alust, kohaldamisala ja eesmäärke, ühtlustamise taset, registreid ja vajadust täiendava analüüsi järele.
11. See mõttevahetus andis olulisi suuniseid edasiseks tööks tehnilisel tasandil. Ministrid kinnitasid oma üldist toetust direktiivi eesmärkidele ja leppisid kokku vajaduses käsitleda kolmandate riikide sekkumise küsimust. Ministrid leppisid samuti kokku, et on vaja selgeid määratlusi, mis põhinevad objektiivsetel kriteeriumidel, ja et vältida tuleb häbimärgistamist. Lisaks lükati üldjoontes tagasi täieliku ühtlustamise võimalus.
12. 2024. aasta teisel poolel suunas eesistujariik Ungari oma jõupingutused olemasolevate ja kavandatavate riiklike registrite ja normide arutamisele. Eesistujariik saatis laiali üksikasjaliku küsimustiku riiklike registrite kohta, et saada parem ülevaade liikmesriikide kehtivatest ja kavandatavatest riiklikest normidest ja tavadest lobitöö registreerimisel ning et teha kindlaks nendevahelised sarnasused ja erinevused.

¹² Dok 10266/24.

¹³ Dok 10805/24.

13. Eesistujariigi hinnangut sellele küsimustikule antud vastustele¹⁴ tutvustati ja arutati üldasjade töörühma 21. novembri koosolekul ja COREPERi 6. detsembri 2024. aasta koosolekul aruteludokumendi¹⁵ alusel.
14. Selle arutelu põhjal koostas eesistujariik eduaruande,¹⁶ mille COREPER võttis oma 11. detsembri 2024. aasta koosolekul teadmiseks.

III. ÜLEVAADE OLUKORRAST

15. Eesistujariik Poola jätkas seadusandliku ettepaneku läbivaatamist üldasjade töörühma tasandil viie aruteludokumendi alusel, mis koostati eesmärgiga hõlbustada teabevahetust ettepaneku peamiste poliitiliste küsimuste üle¹⁷.
16. Nende arutelude käigus kaaluti mitmeid elemente, eelkõige ühtlustamise taset, kohaldamisala, määratlusi, piiriülest koostööd, sanktsioone ja häbimärgistamise vastaseid kaitsemeetmeid.
17. Selle põhjal koostas eesistujariik esimese kompromissteksti,¹⁸ mida arutati üldasjade töörühma 13. mai, 15. mai ja 20. mai 2025. aasta koosolekutel.

¹⁴ Dok 15070/24.

¹⁵ Dok 16241/24.

¹⁶ Dok 16646/24.

¹⁷ Dokumendid WK 1316/25; WK 1841/25; WK 2543/25; WK 3141/25; WK 4581/25.

¹⁸ Dok WK 5510/25.

18. Delegatsioonid väljendasid üldist toetust kompromissteksti suunale ja peamistele poliitilistele küsimustele, eelkõige järgmistele aspektidele:
- i. kohaldamisala, eelistusega piirata ettepaneku kohaldatavust kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamisega;
 - ii. selgitused huvide esindamise tegevuse ja liikmesriigi ametniku määratluse kohta;
 - iii. minimaalse ühtlustamise lähenemisviis koos halduskoormuse vähendamisega, teksti üldine lihtsustamine ja liikmesriikide aruandluskohustuste vähendamine;
 - iv. häbimärgistamise vastaste kaitsemeetmete säilitamine kogu tekstis.
19. Siiski soovisid mõned delegatsioonid endiselt kolmandate riikide nimel toimuvast huvide esindamisest kaugemale ulatuvat kohaldamisala, samas kui teised delegatsioonid väljendasid muret seoses ühekordse registreerimisega (peamise) tegevuskoha liikmesriigi registris. Lisaks leidsid osad delegatsioonid, et huvide esindamise tegevuste, mis põhinevad nüüd määratud ametiisikutega suhtlemisel, muudetud määratlus on endiselt liiga lai.
20. Tuginedes üldasjade töörühmas esialgu suuliselt ja seejärel kirjalikult saadud tagasisidele esitab eesistujariik muudetud kompromissteksti¹⁹ üldasjade töörühma 20. juuni koosolekul.

¹⁹ Dok 9646/25.

21. Peamised muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on järgmised:

- i. üldine minimaalse ühtlustamise lähenemisviis;
- ii. huvide esindamise tegevuse kitsam määratlus;
- iii. liikmesriigi ametniku täpsem määratlus;
- iv. üksuse põhilise rahastamise selgem väljajätmine direktiivi kohaldamisalast, tingimusel et see ei ole seotud kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamise tegevusega;
- v. alltöövõtjate registreerimiskohustus, et minimeerida kõrvalehoidmise ohtu;
- vi. registreerimisnõuete ja -menetluse ning andmete säilitamise ja piiriülese koostöö lihtsustamine;
- vii. järelevalvepädevus, mis põhineb asjaomase ametniku kodakondsusel;
- viii. liikmesriikide aruandluskohustuste vähendamine;
- ix. rahaliste karistuste maksimumsumma suurendamine;
- x. ülevõtmisperioodi pikendamine.

IV. KOKKUVÕTE

22. COREPERil palutakse soovitada nõukogul käesolev eduaruanne teadmiseks võtta.
